

COFFEESHOP

Foto-essay

Gezien door het oculair van StrangeArt

**Voor alle ouderere jongeren,
die er niet meer vanaf kunnen blijven,
jongeren die ik het afraad en anderen
(U dus) die wel eens een
coffeeshop van binnen wil zien.**

Januari 2011

ISBN 978-94-91150-X-X

NUR 653

© StrangeArt

Info StrangeArt@xs4all.nl

Tel: 085 87 86 420

*e-Book met "Masterrights"
(weggeven mag, graag zelfs, wijzigen niet)
Geen © op de foto's, wel even "Door StrangeArt" vermelden*

Inhoudsopgave

	Inleiding
1 tot en met 6	De geboorte van een joint
7	De perfectionist in rituele handelingen
8	Grinder, vermaler
9	De automaat, voor wie niet kan of wil draaien
10	Voor de thuisteler
11	De verkoopbalie
12	Interieur
13	Ook oudjaar kun je hier vieren
14 tot en met 18	Stillevens
19 tot en met 22	Handen
23 tot en met 29	De mens in de shop
	Verhaal van een verslaafde
	Verhaal van een afgekickte verslaafde
	AHOJ-criteria, wat mag een Coffeeshop niet
	Grafsteen van een verslaafde
	De verschijnselen

Inleiding

Een coffeeshop is voor mij intrigerend, Je kunt bij een enkele lokaliteiten gewoon van buiten naar binnen kijken. Je ziet veel jonge mensen heel ontspannen zitten, alleen of in gesprek met anderen, voor zich uit starend, een flesje frisdrank drinkend, zelden koffie drinkend gek genoeg. Tijd om eens een fotoserie te maken in en over coffeeshops.

Nu ben ik niet wereldvreemd, maar in een coffeeshop was ik nog nooit geweest. Wel eens heel, heel lang gelden bij vrienden een paar trekjes van zo'n lange sigaret genomen, maar daar is het bij gebleven.

Met enige schroom stapte ik dus naar de verkoper in een coffeeshop met de vraag of ik foto's mocht maken, vertelde expliciet dat – als mensen het niet willen – deze ook buitenbeeld blijven. De ontvangst was allerhartelijkst, ik kreeg een koffiemuntje en er werd mij geen strobreed in de weg gelegd. Gedurende enkele dagen bezocht ik de coffeeshop, later deden de medewerkers – waarschijnlijk na opmerkingen van bezoekers – verbaal en non verbaal moeilijker. Jammer genoeg heb ik mijn serie niet kunnen voltooien, bij het laatste bezoek verzocht men mij vriendelijk geen foto's meer te maken.

Nu zijn er meer van zulk soort legale horeca gelegenheden in mijn woonplaats, dus op naar een andere coffeshop. Of er onderling informatie is uitgewisseld, weet ik niet, maar ook daar was het een beslist Nee. Nog een derde geprobeerd, met het zelfde resultaat.

Waarschijnlijk is men gewaarschuwd voor die oudere, kalende man, met een fototas achter op zijn rug, die geen cannabis koopt maar alleen observeert. Zo ja, dan zal ik eens de NMA (Nederlandse Mededinging Autoriteit) waarschuwen, kartel vorming is immers verboden. Laten we het maar houden op toeval. Wel jammer, er zijn alleen maar wat sfeerbeelden geschoten en ik was juist op zoek naar de tevreden roker.

Wat mij opviel was de relaxte sfeer binnen, personen, meest mannen die uiterst langzaam en voor zich uitstarend, en heel introvert, de joint rookten. Een breedbeeld televisie met een natuurfilm werd uiterst relaxed bekeken. Tussendoor was het in de shop druk met klanten die even snel wat kochten en even snel weer verdwenen (de thuisroker).

Op de vriendelijke vraag van mij of er een foto gemaakt kon worden was het antwoord vrijwel altijd een simpelweg nee. Soms met de toevoeging dat men liever niet bekend wil hebben dat men hier is. Begrijpelijk natuurlijk, tegelijkertijd toch een teken dat er een taboe op rust. Een enkele keer werd het nee nader verklaard: mijn zoon werkt bij de rechtbank en ik wil niet dat die daar last mee krijgt, ik volg een sportopleiding en dan hier gesignaleerd worden is een beetje ongeloofwaardig, mijn ouders weten niet dat ik hier kom, en, de meest treffende bij een oudere man: mijn kinderen weten niet dat ik hier regelmatig kom.

Dit fotoboek wordt afgesloten met enkele verhalen van verslaafden. Dit uitdrukkelijk om het gebruik van softdrugs te ontmoedigen.

Er wordt in dit e-Book geen verwijzing gegeven naar de locatie van de coffeeshop, reclame (bedoeld of onbedoeld) is immers verboden.

Reacties op dit foto-essay zijn welkom.









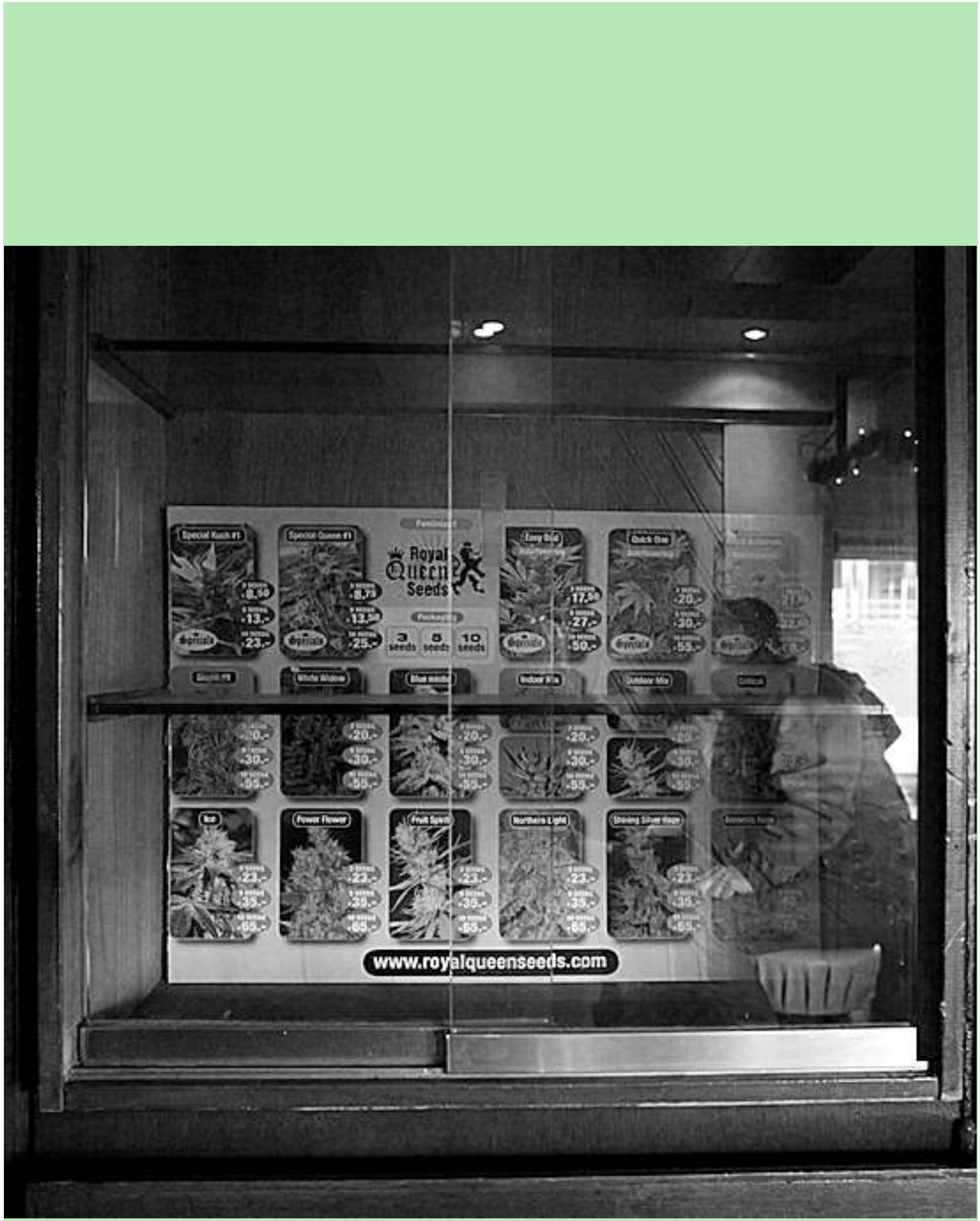

















Oudjaars
AVOND

GEOPEND TOT:

 01:00

NIEUWJAARSDAG V.A.
13:00h GEOPEND.

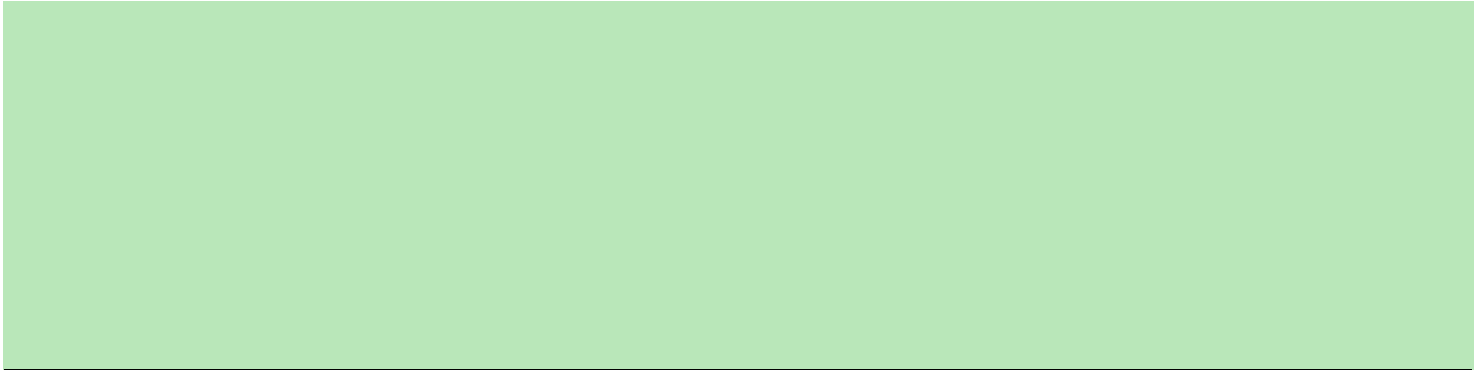
































Enkele lezenswaardige, ontmoedigende, artikelen

Walhalla

Ik woonde in een vervallen kraakpand in de hoofdstad van het land. De overige mede bewoners waren punkers, flikkers ... Officieel was ik student in de filosofie maar ik deed niet veel aan mijn studie. Ik was spoedig in aanraking gekomen met de alternatieve scene en dat beviel mij goed. Overdag sliep ik en 's nachts was ik te vinden in de nachtdiscotheken van de grote stad waar ik teveel dronk om een meisje te imponeren en daarna de klappen kreeg waarom ik vroeg. Het Walhalla begon voor mij toen ik door kennissen ingewijd werd in de wereld van de coffeeshops. Mijn eerste joint was een puike ervaring. De smaak van Nederwiet was voor mij het einde en ik kreeg het echt te pakken. Al gauw begon ik waterpijp te roken. Daar werd ik al vlug verslaafd aan. Ik kon niet meer zonder. Ik experimenteerde ook met hash zoals Maroc, Afghaan en Libanon. Onder invloed beleefde ik een sf-wereld vol wanen en hallucinaties. Soms dacht ik dat ik Jezus Christus was, de andere keer de Duivel. Ik vertoonde psychotisch gedrag en was vaak ontoerekeningsvatbaar voor mijn medebewoners. Ik deed in de stad mee aan acties voor legalisering van softdrugs. De discotheken en de vele kroegen liet ik links liggen en ik werd een volleerd schoftdrugsgebruiker. Ik droeg T-shirts met allerlei opschriften om softdrugs te gedogen en te legaliseren. Na een jaar werd ik dealer en vele jongeren kwamen bij mij softdrugs kopen. Ik verdiende goed. Van het verdiende geld kocht ik een oud vervallen pand waar ik een coffeeshop begon. Deze coffeeshop noemde ik met trots Walhalla, dat is het paradijs van de oude Germanen. Soms deed de politie een inval en dan was de coffeeshop een tijdlang gesloten. Maar elke keer ging hij weer open en ik had een goede omzet. De coffeeshop werd door het merendeel bezocht door de alternatieve scene zoals punkers, studenten... Waar ik niets te makke wilde hebben waren de harddrugs. Daarmee had ik nog nooit geëxperimenteerd. Ik was er ook bang voor. In het kraakpand, waar ik woonde, organiseerde ik wave en house party's waar de waterpijpen veel gebruikt werden. Talloze muziekgroepen traden op met hun steengoede en oorverdovende muziek. Elk weekend was er wat te doen. Behalve muziekavonden waren er ook infostands met informatie over de Derde Wereld, de Indianen en hun manier van leven. Mijn leven bestond alleen nog maar voor legalisering van softdrugs.

Bron: Volkskrant 1 december 2009.

Hij heeft het helemaal gehad met de softies die doen alsof cannabis net zo onschuldig is als chocolade. Vijftien jaar lang was schrijver Yoram Stein verslaafd. 'Het zou me minder jaren van mijn leven hebben gekost als ik eerder gewaarschuwd was.'

Het voorzichtige verzoek luidde om af te spreken in een coffeeshop. Het resolute antwoord was nee. Het klinkt misschien kinderachtig, maar ik ga nooit meer naar binnen', zegt Yoram Stein later. 'Je moest eens weten hoeveel moeite het me heeft gekost er definitief af te komen. Ik ken een verhaal van een man die zes jaar was gestopt met drinken, was uitgenodigd voor een diner en in een keuken zijn vinger in een glaasje rum doopte. Hij was verkocht, zoop zichzelf het ziekenhuis in.'

Bij wijze van tegemoetkoming laat hij de buurt zien waar hij in de jaren tachtig naar school ging, rond het Montessori Lyceum in Amsterdam Oud-Zuid. Daar zat een coffeeshop. En daar. Hier en hier zitten ze nog steeds. In dat café mocht je blowen, en daar deed hij mee aan een schaaktoernooi, jointje erbij. Hele dagen, weken, maanden gleden voorbij, zeker in zijn studententijd, toen zijn leven nog eindeloos leek.

In de loop der jaren leerde hij tientallen Amsterdamse coffeeshops kennen. Neuh, dat is niet overdreven. 'Ik kon ze in elk geval feilloos aanwijzen. Zoals een alcoholist niet steeds naar hetzelfde café gaat, zo wisselde ik van coffeeshop. Je wilt niet een al te treurige indruk wekken.' Het personeel zou hem trouwens nergens van hebben weerhouden. 'Alle coffeeshophouders die ik kende, waren zelf zware gebruikers. Don't get high on your own supply was een motto dat nergens gold.'

We passeren het Montessori, waar Stein (38) nu filosofieleraar is. Om zijn boek Stoppen met blowen aan te kondigen, schreef hij onlangs een stuk in de lerarenkrant. Een collega, generatie ouder, sprak hem erop aan: iedereen moet in zijn jonge jaren toch een keer knetterstoned zijn geworden? Moeten we dan allemaal Chinezen worden? Stein, getergd: 'Dat is precies het probleem: je móét een keer stoned worden. Dat moet helemaal niet.'

In Stoppen met blowen beschrijft Stein hoe hij op zijn zestiende zijn eerste jointje nam, er jaren later dagelijks bij het ontbijt al mee begon, en pas op zijn 31e via groepstherapie wist af te komen van zijn op- en neergaande cannabisverslaving. Maar meer dan een relaas en een zelfhulpboek is het een afrekening geworden. Een afrekening met de alles-moet-kunnen-moraal die stamt uit de jaren zestig.

Leugen

In het boek proef je tussen de regels zijn boosheid. 'Natuurlijk heb ik het zelf gedaan. Maar het zou me minder jaren van mijn leven hebben gekost als ik eerder gewaarschuwd was. Cannabis is geen softdrug. Dat is een leugen. En dat het niet verslavend zou zijn, ook onzin.'

De mythen rond cannabis zijn zo hardnekkig, aldus Stein, vanwege de progressief-liberale ideologie die in Nederland nog altijd dominant is: blowen verruimt de geest en kan verder weinig kwaad; vrijheid, blijheid. Het was voor hem zelf de verlokking er mee te beginnen. Hij zou geen burgertrut worden. Twintig jaar later zit Stein in het andere kamp, het 'conservatief-christelijke' zoals hij het noemt. In elk geval neemt hij het voor dat kamp op: cannabis draagt bij aan de ontwikkeling van schizofrenie, leidt tot passiviteit, is weldegelijk een opstapje naar harddrugs, en gebruikers dempen er op een ongezonde manier hun emoties mee.

Het ergst zijn de drugsprofessoren, de wetenschappers verbonden aan onderzoeksinstituut Trimbos of de Universiteit van Amsterdam die zelf vaak verstandig met drugs weten om te gaan en de schadelijke effecten en het verslavende karakter van cannabis bagatelliseren. 'Wij betalen belasting, zodat zij ons de risico's van drugsgebruik kunnen rapporteren. Dat hebben ze jarenlang geweigerd. In 2006 vergeleek Raymond Niesink van het Trimbos cannabis op de radio nog met chocolade. Hij zou juist moeten waarschuwen.'

Stein komt in zijn boek met cijfers (in elke klas van 30 leerlingen zitten er 1 tot 3 met serieuze cannabisproblemen) en onderzoeken (nederwiet is in de loop der tijd vijf keer zo sterk geworden) die zijn gelijk moeten onderstrepen. Maar is het wel zijn gelijk? De afgelopen jaren is de opvatting over cannabis toch al veranderd? De hennepteelt is niet meer in handen van liefhebbers maar van zware jongens, weten we inmiddels. En het Trimbos en de Jellinek hebben hun mening aangescherpt. Er zijn toch niet voor niks groepstherapieën?

Dat is waar, zegt Stein, maar het gaat hem niet ver genoeg. Het debat over softdrugs doet denken aan het debat over de multiculturele samenleving, waar hij zich als journalist ook in mengde. De zogenaamde progressieven zeggen hun mening te hebben bijgesteld, maar in wezen hebben ze dat niet. Steeds steken de oude reflexen de kop weer op: ontkennen en bagatelliseren. 'Vooral de verslavende werking van cannabis wordt nog volkomen onderschat.'

Volgens Stein bestaat het onderscheid tussen lichamelijke en geestelijke verslaving alleen in de hoofden van de bedenkers. Cannabis zou, anders dan harddrugs, niet lichamelijk verslavend zijn. Maar hij heeft aan den lijve ervaren steeds meer te moeten innemen voor hetzelfde effect. Ook had hij last van afkickverschijnselen, zoals braakneigingen en duizelingen. 'De werkelijke verslaving schuilt in de roes. Afkicken van heroïne is te vergelijken met twee weken griep. Dat is het probleem niet. Het probleem is het verlangen dat je de baas moet worden. Een roesverslaving is een roesverslaving.'

Het maakt niet uit of het gaat om alcohol, heroïne, gokken of cannabis.'

Verraden

'Ik behoorde tot het kamp van de liberaal-progressieven. Maar ik voel me verraden. De gebruikers van nu zijn geen hippies die een onschuldig middel hebben ontdekt en filosoferen over een nieuwe samenleving. Het gaat om wannabe gangsta's, die scheid hebben, onverschillig zijn, vluchten, omdat de maatschappij zoveel van hen vraagt.'

'Als je progressief bent, dan zeg je niet: 'Wij komen op voor het recht om te blowen door jongeren.' Dan zeg je: 'Wij komen op voor het recht om een toekomst op te bouwen, het recht om betekenisvolle ervaringen op te doen.' De ideologie rond cannabis moet veranderen. De intellectuele elite moet waarschuwen, ontmoedigen. Het lijkt er soms op dat in Nederland alles moet kunnen, behalve moraliseren. Nou, ik ben een ontzettende moralist.'

Opmerkelijk is dat Stein, ondanks zijn verslaving, zijn studie (filosofie) wist af te maken en behalve als parttime filosofieleraar een journalistieke loopbaan opbouwde, eerst als redacteur religie/filosofie bij Trouw en later, na zijn verslaving, bij opinieweekblad Opinio. Je kunt dus functioneren als je de hele dag stoned bent?

'Ik ben vaak tijdelijk gestopt, een keer zelfs drie jaar lang, anders was dat me niet gelukt. En werk bleef altijd heel belangrijk voor me. Als student lukte het me op een gegeven moment om te lezen en schrijven onder invloed. Want dat is wel waar: cannabis kan je geest verruimen, het heeft me op goede ideeën gebracht. Maar na het eerste effect is die doffe werkelijkheid er weer. Dan ben je vermoeid, lamlendig, is je geest alleen maar versmald. Mijn huis opruimen was te veel. Of de post openmaken, de planten wateren. Morgen zou ik het gaan doen. Steeds weer, morgen.'

Vier keer ging hij naar de Jellinek, vier keer viel hij terug. Want heerlijk was het. Even alles van je af laten glijden. Je geïnspireerd voelen. Een uitkomst, als je de wereld niet begrijpt en de wereld jou niet. Even. In zijn studententijd zat Stein vaak alleen thuis met de luxaflex dicht, bang voor van alles, niet in staat zich met anderen te verbinden, laat staan een liefdesrelatie aan te gaan (inmiddels heeft hij vrouw en kinderen).

Nee, er waren geen duidelijk aanwijsbare redenen voor zijn vluchten. Hij was een weifelende, zoekende jongeman. In zijn boek schrijft hij over blowen: 'Het is zingeving, inspiratie, troost, kalmering en beloning ineen.'

Zelfhaat

Het ergst was de stekende zelfhaat – slappeling! – en soms was hij wat verward. 'Ik kan me herinneren dat ik over de gracht fietste op weg naar een afspraak, toen ik niet meer wist met wie of waar. Dan moest ik iemand bellen die in mijn mailbox kon.'

Het was trouwens een uitgever, die stukken van hem had gelezen en graag een boek van hem zag. 'Toen is dit idee geboren. Maar ik verkeerde in zo'n roes dat ik verder alles ben vergeten. Ik heb geen idee meer wie het was, of welke uitgeverij. Nog altijd niet. Als hij dit interview leest, kan hij zich dan melden? Dan kan ik hem bedanken.'

Nu is de vraag of alles aan de hasj is te wijten. Stein is van nature wat verstrooid. En na het afkicken bleek hij last te hebben van een depressie. Ei of kip? 'Het gaat niet alleen om mij, ik heb de effecten ook om me heen gezien. Een vriend is van cannabis overgestapt op harddrugs. In een coffeeshop praatte ik vaak met een andere filosoof, met veel talent, die nergens toe kwam. Anderen zie ik nog altijd met hun verslaving worstelen.'

De kentering kwam toen hij, na een joint, op straat werd overvallen door een paniekaanval en een café indook. Hij voelde heuse pijn in zijn armen, die optrok naar zijn borst. Zijn tijd was gekomen – zijn vader was ook hartpatiënt. Hij belde het alarmnummer, de ambulance kwam, de broeders maakten inderhaast een hartfilmpje en Stein bleek in topconditie. Hij bleef overmand door schaamte achter in een leeg café.

De gedachte dat hij later de begrafenis van zijn vader (journalist en Midden-Oostenkenner Michael Stein) geestelijk absent, want stoned, zou meemaken, gaf het laatste zetje. Dat zou hij zichzelf nooit kunnen vergeven. Hij koos voor de afkickaanpak van Peter van Dalen van de Jellinek, een man die hij nog altijd bewondert. 'Ik heb vaak gedacht dat ik blowen een acceptabel onderdeel van mijn leven moest maken, dat het nu eenmaal bij mij hoorde. Van Dalen was de eerste die tegen me zei: 'Er is maar één remedie: stoppen voor de rest van je leven.' Stoppen met een verslaving is als emigreren. Dat het me gelukt is, geeft een groot gevoel van kracht en trots.

Een joint moet níet kunnen

Overdrijft Yoram Stein niet een beetje? Hij is een man die na jaren worstelen van de hasj wist af te komen. Een man, kennelijk, met een hang naar roes. Daarmee behoort hij tot een minderheid. In zijn boek erkent hij zelf dat tweederde van de jonge cannabisgebruikers geen last heeft van verslavingsverschijnselen.

Om de aloude vergelijking met alcohol er nog eens bij te halen: stel dat de schatting van 80.000 cannabisverslaafden in Nederland klopt, dan is het probleem met alcohol tien keer zo groot. Al luidt de

vraag natuurlijk: wanneer is iemand 'verslaafd' en wanneer noem je iets een probleem? Niettemin ziet ook instituut Trimbos, dat onderzoek doet naar verslavingen, cannabisgebruik als een groeiend probleem. Sinds de jaren negentig verviervoudigde het aantal blowers dat hulp zocht bij de verslavingszorg. In 2008 stonden 8.500 mensen ingeschreven met een cannabisprobleem. Het Trimbos moet beamen dat de problemen met cannabis lang zijn onderschat, in elk geval tot in de jaren negentig, aldus Trimbos-onderzoeker Raymond Niesink. Maar volgens hem is inmiddels veel onderzoek gedaan en zijn er verschillende behandelingen. Ook erkent Niesink dat het onderscheid tussen lichamelijke en geestelijke verslaving – cannabis was jarenlang zogenaamd niet lichamelijk verslavend – is achterhaald. Minder content is hij met de bewering van Stein dat hij cannabis qua verslavende werking met chocolade zou hebben vergeleken, voor de VPRO-radio in 2006. In het gesprek is te horen dat Niesink inderdaad chocolade erbij haalt, in een betoog over verschillende gradaties van verslavend zijn. Hij zegt: 'In hoeverre is marihuana nou meer verslavend dan bijvoorbeeld chocolade eten?' Een direct antwoord geeft hij niet. De vraag nogmaals: hoe verslavend is cannabis nu? Niesink: 'Er is risico op verslaving, bij jongeren meer dan bij ouderen. Maar niet alleen de stof speelt een rol, het gaat ook om omstandigheden of genetische aanleg. Er bestaat een ranking van verslavende en schadelijke stoffen. Cannabis staat in het midden. Lager dan alcohol of nicotine, maar voor paddo's.'

Bron: *De Pers*, 2010, 5 April.

AHOJ-criteria

Hoewel de handel in cannabisproducten officieel is verboden volgens de Opiumwet, wordt deze in Nederland onder een aantal voorwaarden (de zogenaamde AHOJ-criteria uit 1992 van het Openbaar Ministerie, later AHOJ-G) gedoogd. Dit komt erop neer dat een gevestigde coffeeshop door justitie met rust wordt gelaten als men:

- A geen Affichering toepast (geen reclame)
- H geen Harddrugs verkoopt maar alleen softdrugs (de scheiding der markten)
- O geen Overlast veroorzaakt, waaronder ook parkeeroverlast
- J geen Jongeren toelaat: voor klanten geldt een minimumleeftijd van 18 jaar
- G geen Grote hoeveelheden verkoopt of in voorraad heeft.

Bron: Wikipedia

Grafsteen van een blower

Mocht ik door de wiet bezwijken
mocht ik door de hasj vergaan
laat dan op mijn grafsteen prijken
"Hij was te stoned om op te staan"

Carel Groenen

De verschijnselen

Rooddoorlopen oogwit
Wijdere pupillen
Suf, loom gedrag of juist heel opgewekt
Veel trek in eten, vooral zoetigheid (de 'vreetkick')
Giechelen, de slappe lach hebben (de 'lachkick')
Een slecht korte termijngeheugen
Concentratieproblemen
Zich blind staren op één enkel detail
Verhalen vertellen waar geen touw aan vast te knopen is
Het koud hebben; vooral vingers,
Tenen en neus voelen koud aan

EINDE

